

Dan Brown fa pocs dies a la Pedrera, a Barcelona, ciutat on va viure uns dies per ambientar la seva nova novel·la ANDREU PUIG

Com que sembla que al calaix de sastre del *thriller* hi cap tot, permetin-me proposar que distingim aquesta darrera obra de Dan Brown com una novel·la espectacle doctrinària. Ell mateix, a la presentació mundial que en va fer el 17 d'octubre des del terrat de la Pedrera de Barcelona, en va donar les pistes confirmant que la seva proposta literària és profundament teocràtica i, per tant, contrària a l'emancipació humana; per més que en les seves obres les sectes religioses sempre siguin el monstre (els *illuminati* a *Àngels i dimonis*, del 2000; l'Opus Dei, a *El codi Da Vinci*, del 2003; el Palmar de Troya, en aquesta d'ara).

La prestidigitació literària de l'autor i l'equip d'unes 100 persones que poden intervenir en la producció dels seus artificis narratius és tan grandiloqüent que l'hauríem de comparar-la als xous il·lusoris de David Copperfield i d'altres addictes a la veritat de Las Vegas: quan no és un virus letal capaç d'exterminar la humanitat (*Inferno*, 2013) és el descobriment del seu alfa i omega d'ara.

La ficció bastida a partir d'un misteri simbòlic amb què Umberto Eco va establir els lectors el 1980 amb *El nom de la rosa* i el mateix Dan Brown va captivar-los el 2003 ara s'esllangueix com un truc gastat en aquest *Origen* a propòsit de la conferència multimèdia amb què, des del Guggenheim, un exalumne del professor de Harvard Robert Langdon (el Tom Hanks del cinema) podria esfondrar els pilars de les religions del planeta.

La maquinació per impedir la publicació del descobriment de l'origen i la desaparició de la vida hauria de constituir l'esquer narratiu, però ben aviat, a partir de l'assassinat en directe del conferenciant al

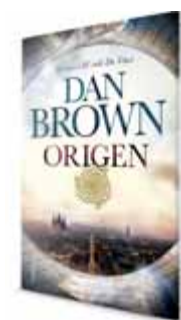
Pura morfina

costat de la xicoteta del príncep hereu d'Espanya, la intriga es dispersa. A pesar que el lector té al davant uns quants centenars de pàgines, l'assassí es coneix de seguida, igualment com les raons que té, els interessos que serveix i les conseqüències de ficar-se entremig que pateixen l'investigador accidental i la xicoteta decorativa. Hi ha un ulema mort a Dubai, un rabí a Budapest, un bisbe espanyol ultraconservador conseller del moribund rei franquista d'Espanya i el Palau Reial de Madrid, on viu un príncep tanoca amb la Guàrdia Reial potes enlaire. Però, sobretot, hi ha un ordinador que pensa, maquina i parla i una xerrameca immensa sobre l'origen de la vida i l'evolució de la intel·ligència artificial amb el recurs més interessant de la novel·la: la veu i les accions omnipresents d'una intel·ligència quàntica que seria original si HAL, de *2001: una odissea de l'espai*, no hagués existit com a paradigma dels artefactes que raonen, ni el Nexus-6 de *Blade Runner*, ara que torna a estar de moda.

El lector em perdonarà que esmenti les formalitzacions cinematogràfiques d'aquests Prometeus o Frankensteins moderns, però com que la novel·la fa tota la

cara del guió en brut d'una pel·lícula per a la qual sembla que ja té venuts els drets a la casa Sony, la prudència demana comparar-la amb el producte narratiu majoritari del públic a qui s'adreça. I cal que sàpiga que, a diferència d'aquells, aquest fa figa, perquè la novel·la vol quedar tan bé amb qui paga, que a pesar de l'homenatge emotiu a la mare morta el mes de juny a Ohio (a qui l'autor dedica l'obra i fa sortir com una especialista de l'origen de la vida) acaba sent tan inhumana com la pretensió de l'escriptor de moure's per sobre del bé i del mal i de conformar el lector amb l'autoritat que li pertoca.

Dan Brown va presentar l'obra des del terrat d'on representa que vivia el protagonista de l'aventura que Robert Langdon passa en una nit entre Bilbao, la Sagrada Família i el centre de Supercomputació de Barcelona, empaitat per una pretesa conspiració dels conservadors de l'Espanya franquista sense ni un esment a la multitudinària manifestació que unes hores després arribaria als peus d'aquell mateix edifici precisament contra la persistència judicial d'aquella herència, ni cap presència de la llengua del país que l'acollia; per imperatiu editorial, segons la premsa. Aquesta peculiar ètica filològica fa que la credibilitat de l'escriptor al final de l'obra se'n vagi en orris quan es percep que va treure barroerament de la Viquipèdia l'etimologia de Montjuïc per formar el nom del conspirador, i es constata com, per art de màgia, el príncep encantat esdevé tan bona persona que s'amaga el flascó de morfina amb què, com Romeu i Julieta, el fidel bisbe de Madrid posa fi a la seva abnegada vida abraçat al cos inert del seu amant, l'incomprès rei antifranquista d'Espanya per gràcia divina. *

ORIGEN
Dan Brown
Traducció:
Esther Roig
Editorial: Columna
Barcelona, 2017
Pàgines: 640.
Preu: 22,50 euros